

Tekijän ominaisuuksien merkitsemisestä: kenttä 386

Kuvailuryhmien työpaja 21.3.2023

Jaakko Tuohiniemi, Helsingin yliopiston kirjasto

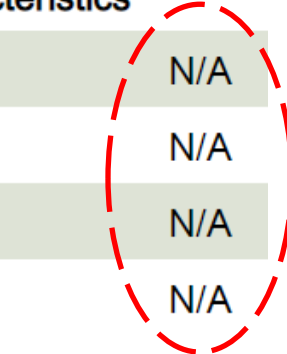
Tekijän ominaisuudet ja ...

- RDA
- Sisällönkuvailuopas
- Marc 21 -formaatti
- hakujärjestelmät

... RDA

Mitä RDA ohjeistaa tekijän ominaisuuksien tallentamisesta?

386 ☒		Creator/Contributor Characteristics	
386 ☒	a	Creator/contributor term	N/A
386 ☒	b	Creator/contributor code	N/A
386 ☒	m	Demographic group term	N/A
386 ☒	n	Demographic group code	N/A

... *Sisällönkuvailuopas*: milloin tekijän ominaisuudet tallennetaan?

”Kuvailtavan aineiston tekijän ominaisuudet (kuuluminen tiettyyn ammatti-, ikä-, etniseen tai muuhun ryhmään, sukupuoli tms.) tallennetaan, mikäli niiden merkitsemistä pidetään tarpeellisena.

Musiikin metatiedon asiantuntijaryhmä suosittelee, että tieto merkitään varsinkin kokoomateoksiin, joiden sisältämät yksittäiset teokset ovat lasten säveltämiä tai jotka sisältävät etnisten ryhmien musiikkia.”
(*Sisällönkuvailuopas*, luku 13)

... *Sisällönkuvailuopas*: milloin tekijän ominaisuuksia ei tallenneta?

”Tekijän ominaisuuksia ei voi merkitä tapauksissa, joissa EU:n yleinen tietosuoja-asetus ... kieltää sen ...

Huomaa, että asetus koskee vain eläviä henkilöitä ... ja että elävää tekijää itseään koskevat tiedot, jotka tämä on saattanut julkisuuteen, ovat pääsääntöisesti tallennettavissa ...”

(*Sisällönkuvailuopas*, luku 13)

... Marc 21 -formaatti: käytävissä olevat kentät

- kenttä **386** = *creator/contributor characteristics*
- osakentät
 - **m** = *demographic group* ("väestöryhmä") terminä (ET)
 - **n** = sama koodina (ET)
 - **a** = *creator/contributor* ("[teoksen tai ekspression] tekijä") terminä (T)
 - **b** = sama koodina (T)
 - **0** = *authority record control number or standard number* (T)
 - **2** = *source* (T)

... *Marc 21* -formaatti:

bibliografinen vs. auktoriteettitietue

- bibliografiset tiedot: "A group category to which the creator(s) of a **work** or **compilation of works**, or the contributor(s) to an **expression** or **compilation of expressions**, belongs."
- auktoriteettitiedot: "In title or name/title authority records, a category to which a creator(s) or contributor(s) to a **work** belongs."

... Marc 21 -formaatti: käytännön esimerkki

- Jean Sibeliuksen sävellys *Vesipisarointa* (1875): tekijän ominaisuudet YSO-asiasanoin – mitkä tärkeitä ja mitkä laitetaan toimija-, teos- ja manifestaatiotietueisiin?
 - *ikä: lapset (ikäryhmät)*
 - *opiskelutaso: alakoululaiset*
 - *etnisyys: suomenruotsalaiset* ('ruotsinkielinen suomalainen')
 - *sukupuoli: miehet*
 - *kieli: ruotsinkieliset* (myöh. kaksikielinen)
 - *terveys/toimintakyky: ?*
 - *kansallisuus/asuinalue: suomalaiset* (Suomen suuriruhtinaskunnan alamainen)
 - *ammatti/harrastus: soittajat, säveltäjät*
 - *uskonto: luterilaiset* (myöh. myös vapaamuurari)
 - *seksuaalinen suuntautuneisuus: heteroseksuaalit* (ikä!)
 - *muu: ?* (ainakin myöh. aviomies, fennomaani, isoisä, isä, kareliaani, kunniatohtori, merkkihenkilö, sikarinpolttaja, synesteetikko...)

... hakujärjestelmät: fasetti haussa

RAJAA HAKUA

Verkossa saatavilla 2 910 060

SALLITUT KÄYTTÖTAVAT

AINEISTOTYYPPI

TEKIJÄN OMINAISUUDET

Ammatti/harrastus
Etnisyys
Ikä
Kansallisuus/asuinalue
Kieli
Opiskelutaso
Seksuaalinen suuntautuneisuus
Sukupuoli
Terveys/toimintakyky
Uskonto
Muu

AIHE

ALUE

Näistä klikkaamalla aukeavat
386 |a -osakentässä käytetyt termit

